

Claude Roux

Nascut a Aurenja (Orange), Provença,

França, l'any 1945. El 1966 es llicencia en ciències biològiques a la Universitat de Marsella, on defensa la tesi de llicenciatura (1967) i la tesi d'estat (1979), sota la direcció del també provençal Georges Clauzade, del qual ha estat el principal deixeble i col·laborador. La seva tesi representa una important innovació en l'estudi de camp de l'ecologia de les comunitats de líquens calcícoles de la regió mediterrània. El 1975 ingressa en el Centre National de la Recherche Scientifique, a la Universitat Pierre i Marie Curie (París), on treballa amb M. A. Letrouit i on esdevé *chargé de recherche* el 1981. El 1984 es trasllada al Laboratoire de Botanique et Écologie Méditerranéenne, adscrit a l'Institut Méditerranéen d'Écologie et Paléoécologie, situat a la Universitat de Marsella, un centre de recerca prestigiós, aleshores dirigit per Pierre Quézel, on esdevé *directeur de recherche* el 1994.

Ha publicat, des de 1967 fins a l'actualitat, cent seixanta-sis articles i sis llibres sobre líquens i fongs liquenícules, especialment de la regió mediterrània i dels Alps (taxonomia, corologia, tipologia de la vegetació brioliquènica, ecologia i ecofisiologia de camp). S'ha incorporat també recentment a la recerca internacional sobre filogènia molecular dels líquens.

En col·laboració amb Clauzade, al principi, i després sol o amb els seus deixebles i col·laboradors, entre els quals alguns de catalans, els seus treballs han contribuït de manera decisiva a resoldre molts dels complexos problemes taxonòmics plantejats per la flora liquènica mediterrània i alpina, amb la revisió de diversos gèneres crítics rics en espècies, com *Acarospora*, *Aspicilia*, *Caloplaca* i *Verrucaria*. També ha dedicat molta atenció als fongs liquenícules, un grup molt mal conegut i difícil d'estudiar, ja que comprèn representants molt petits i simplificats. A més de descriure'n nombroses espècies abans desconegudes, ha publicat revisions àmplies d'alguns gèneres, com *Lichenochora*, *Polycoccum*, *Weddellomyces*, *Stigmatidium*, etc.

Tant els seus articles com les obres de síntesi que ha publicat són actualment de consulta indispensable quan es treballa amb líquens, especialment calcícoles, o amb fongs liquenícules d'Europa occidental.

Cal destacar també la seva aportació al coneixement i tipificació de les comunitats saxícoles de la Mediterrània occidental, tant la derivada de la seva feina personal com la que forma part de les interessants tesis doctorals que ha dirigit. Una d'aquestes tesis amplia el camp de la seva especialitat, i representa una important fita en l'estudi de les espècies d'afinitat tropical que persisteixen en els boscos ombrívols mediterranis, amb dades de gran interès sobre els líquens epifítes i llur ecologia.

La seva aproximació a l'estudi de les comunitats dominades per líquens ha estat innovadora, tant en la metodologia com en la manera de mesurar en el camp les dades de l'economia hídrica i altres paràmetres ecològics, que en estudis anteriors havien estat estimats amb força intuïció, però amb poques dades objectives de la qualitat de les que ell va aportar, fruit del seu treball de camp. Malgrat l'aparent crisi actual dels estudis de fitocenologia, ha continuat fent-hi aportacions molt aclaridores per a una bona comprensió de les comunitats mediterrànies dominades per líquens.

Ha ajudat sovint els liquenòlegs catalans, especialment els que treballen en el camp que ell coneix millor, les espècies que viuen sobre roques calcàries. Juntament amb ells, ha publicat trenta-dos treballs, i continua relacionat amb els nostres projectes, especialment els que tracten de fongs liquenícules i, sobretot, el que se centra en la taxonomia i la filogènia de *Caloplaca*, fonamentat en l'estudi de caràcters morfològics i moleculars, de forma combinada.

Hereu de l'herbari Clauzade, que anteriorment havia incorporat els herbaris Bouly de Lesdain i Vouaux, ha continuat fent créixer, amb les seves mostres, aquesta col·lecció de referència, bàsica per a la liquenologia de les regions mediterrània i alpina. Aquest herbari, fins ara personal, ha acollit repetides visites de liquenòlegs catalans i ha prestat molts exemplars per als nostres estudis taxonòmics.

Ha format part dels tribunals de quatre tesis doctorals llegides a la Facultat de Biologia (UB).

Cal destacar també el seu interès i dedicació a un aspecte no gaire freqüent de la filologia. En efecte, seguint les passes del seu mestre G. Clauzade, és un decidit partidari de la llengua internacional esperanto com a vehicle de comunicació científica, com a alternativa fàcil d'aprendre (tant parlada com escrita) a l'hegemonia de l'anglès. Ell ha contribuït personalment a actualitzar aquest vehicle de comunicació afegint o redefinint un gran nombre de termes de ciències naturals, que figuren en la darrera edició del seu diccionari normatiu. Demostrant la seva idoneïtat i precisió per a treballs científics, l'ha utilitzat en la redacció de dinou dels seus treballs i, especialment, en dos dels seus llibres d'identificació: *Likenoj de Okcidenta Eŭropo. Ilustrita determinlibro* (1985), un volum de gairebé mil pàgines, i *Nelikenigintaj fungoj likenlogaj. Ilustrita determinlibro* (1989). Aquestes dues obres són talment indispensables, que han aconseguit que els liquenòlegs europeus es familiaritzessin ràpidament (i fàcilment) amb la llengua esperanto.

També és bon coneixedor de la cultura provençal i, més superficialment, de la llengua, si bé no l'utilitza habitualment.

Fa alguns mesos que s'ha jubilat, però ha traslladat el seu laboratori, bibliografia i col·leccions a la seva residència actual, on continua treballant activament en liquenologia mediterrània i alpina i estudiant els fongs liquenícoles.

Persona entusiasta i ben avesada al treball de camp i a la microscòpia, que sintetitza en la seva persona els coneixements, el criteri i l'experiència d'un taxònom clàssic i una visió moderna i basada en un contacte directe, a plena natura, amb les comunitats objecte dels seus estudis, és segur que enriqueirà, si és elegit, el col·lectiu dels nostres membres corresponents, aportant a la nostra institució la seva col·laboració com a expert naturalista i continuant el treball conjunt amb els liquenòlegs i micòlegs catalans, tant en els projectes en curs, com en els que estem preparant.

Ens plau doncs proposar-lo com a nou membre corresponent de la Secció de Ciències Biològiques de l'Institut d'Estudis Catalans.

Text presentat pel senyor Xavier Llimona i Pagès en el Ple del dia 18 de desembre de 2006